

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ
UNIVERSITY OF CRETE

ΣΠΑΝΑΚΗ ΕΙΡΗΝΗ

ΕΛΠ, ΣΧΟΛΗ ΘΕΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΟ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗΣ ΚΑΙ ΔΙΔΑΚΤΙΚΗΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ

Mail: irespa@uoc.gr

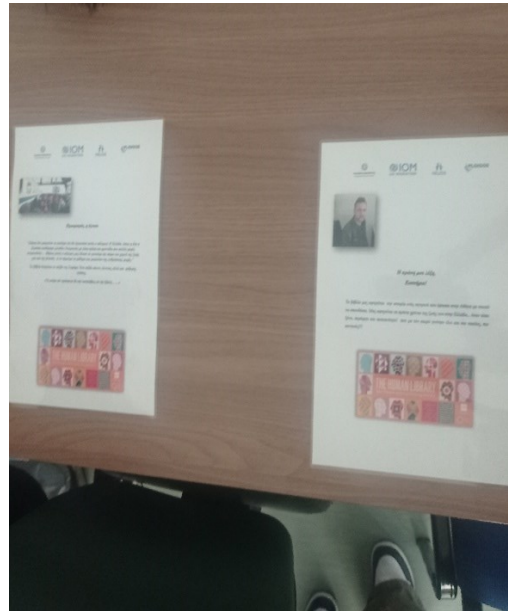
Μέσα στα πλαίσια του μαθήματος «Διαπολιτισμικότητα και Συμβουλευτική στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση» (ΣΘΤΕ 208) του Πιστοποιητικού Παιδαγωγικής και Διδακτικής Επάρκειας συνεργάστηκε με τον ομάδα «Ήλιος» που υπάγεται στην «ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΠΛΟΗΓΟΣ». Η «ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΠΛΟΗΓΟΣ» υλοποιεί ως εταίρος υλοποίησης το πρόγραμμα Υποστήριξης Ένταξης στην Ελλάδα Δικαιούχων Διεθνούς Προστασίας, με το ακρωνύμιο HELIOS.

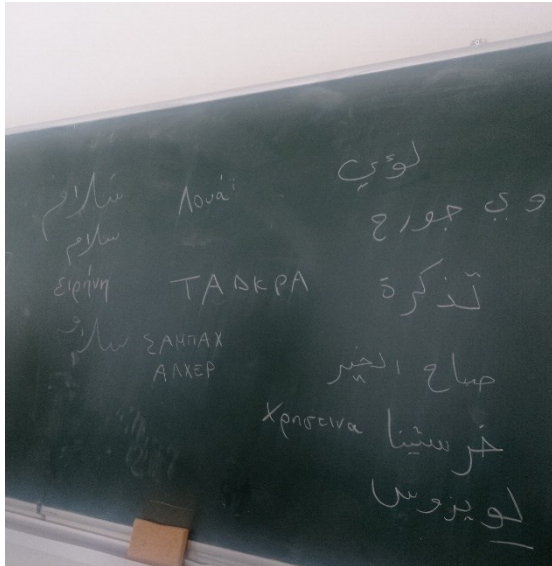
Το πρόγραμμα ‘Ήλιος’ αφορά στη ΜΕΤΑδράση – Δράση για τη Μετανάστευση & την Ανάπτυξη, ιδρύθηκε το Δεκέμβριο του 2009, με αποστολή να καλύψει κρίσιμα κενά στην υποδοχή και ένταξη προσφύγων και μεταναστών στην Ελλάδα. Η ΜΕΤΑδράση είναι αποφασισμένη να στηρίξει και να προστατεύσει, μέσω καινοτόμων παρεμβάσεων, τα θεμελιώδη ανθρώπινα δικαιώματα όλων εκείνων που εκτοπίζονται και διώκονται. Ανάμεσα στις πολυποίκιλες δράσεις τους ενασχολούνται με την **Εκπαίδευση και ένταξη των προσφύγων και των μεταναστών μέσω εκπαιδευτικών προγραμμάτων, μαθημάτων ελληνικής γλώσσας, πολύγλωσσων οδηγών υποστήριξης και ενισχυτικής διδασκαλίας για παιδιά που επιτρέπουν την πρόσβαση στην εκπαίδευση, την κατάρτιση σε επικοινωνιακές δεξιότητες, καθώς και ευκαιρίες πρακτικής άσκησης και μαθητεία επί πληρωμή.**

Οι δράσεις συνεργασίας μεταξύ του «Ήλιος» και της υπεύθυνης διδάσκουσας του μαθήματος Ειρήνης Σπανάκη ξεκίνησαν το Μάρτη του 2023 με πρώτη αλληλεπίδραση στο χώρο του Πανεπιστημίου Κρήτης.

Προσκεκλημένα μέλη του προγράμματος «Ήλιος» που ασχολείται με τη διαχείριση των προσφύγων στην Κρήτη επισκέφτηκαν το Πανεπιστήμιο Κρήτης μέσα στα πλαίσια του μαθήματος: ΣΘΤΕ 208: «Διαπολιτισμικότητα και Συμβουλευτική στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση», το οποίο συμπεριλαμβάνεται στο πρόγραμμα του Πιστοποιητικού Παιδαγωγικής και Διδακτικής Επάρκειας.

Ο κ Ταχίρ Χάλετ (κοινωνικός ανθρωπολόγος) και ο κ. Σαμπροβολάκης Γεώργιος (κοινωνικός λειτουργός) και άλλα μέλη της ομάδας υλοποίησαν βιωματικές και ενημερωτικές δράσεις με τους συμμετέχοντες του μαθήματος του Πιστοποιητικού Παιδαγωγικής και Διδακτικής Επάρκειας στο Πανεπιστήμιο στις 29 Μαρτίου 2023. Οι δράσεις τους αφορούσαν στο θέμα «**Ζωντανή Βιβλιοθήκη**» και πραγματοποιήθηκαν με τους φοιτητές- συμμετέχοντες στο συγκεκριμένο μάθημα.

Στη συνέχεια, κάποιοι φοιτητές από τους συμμετέχοντες στη δράση παρακολούθησαν, σε μικρές ομάδες, βιωματικές δράσεις εκπαίδευσης προσφύγων στο χώρο της Εκπαιδευτικής Αναπτυξιακής Πλοηγός, στη Λ. Ανδρέα Παπανδρέου 107, στο Γάζι (info@ploigos-ea.gr).

Οι συμμετέχοντες φοιτητές κατέθεσαν την πολύ ευχάριστη εμπειρία τους αλλά και τη συνολική ανάπτυξη γνώσεων τους γύρω από το θέμα των προσφύγων. Παράλληλα, κατέθεσαν την ανάπτυξη θετικών συναισθημάτων για τις δράσεις μέσα στο χώρο του Πανεπιστημίου αλλά και την υιοθέτηση σχετικών θετικών στάσεων. Παρατίθενται ενδεικτικές αυτολεξεί τοποθετήσεις φοιτητών: «Μετά από τη βιωματική δράση της Ζωντανής Βιβλιοθήκης και τις διηγήσεις των ανθρώπων της, συνειδητοποίησα ότι μέχρι πρότινος, η γνώση μου γύρω από τα θέματα της μετανάστευσης και της προσφυγιάς ήταν κυρίως μονόπλευρη. Τα μέσα, δηλαδή, μέσω των οποίων προβάλλονται τα συγκεκριμένα ζητήματα (π.χ. τηλεόραση - ειδήσεις) τείνουν να θίγουν ορισμένες μόνο από τις πτυχές τους, οι οποίες, δυστυχώς, όπως έχω παρατηρήσει από το κοινωνικό περιβάλλον γύρω μου, συνήθως, ενισχύουν τις προκαταλήψεις και τα στερεότυπα (π.χ. "50χρονος Αλβανός λήστεψε ηλικιωμένη"). Για τον λόγο αυτόν, αισθάνομαι ιδιαίτερα τυχερή κι ευγνώμων που συμμετείχα σε μία τέτοια δράση, καθώς, μέσα από αυτήν μου δόθηκε η ευκαιρία να γνωρίσω καταπληκτικούς ανθρώπους, οι οποίοι

μοιράστηκαν απλόχερα τις ιστορίες τους, όσο δύσκολο κι αν ήταν, βοηθώντας με να αποκτήσω μία πιο σφαιρική αντίληψη για την πραγματικότητα, να δω τα πράγματα όπως ακριβώς είναι κι όχι όπως κάποιοι θέλουν, ή τους συμφέρει να τα παρουσιάζουν. Η συγκίνηση, η συμπόνοια, αλλά και η περιέργεια-ενδιαφέρον επικρατούσαν κατά τη διήγηση των διαφόρων εμπειριών. Μάλιστα, κατά τη διάρκεια της Ζωντανής Βιβλιοθήκης, αλλά και μετά την ολοκλήρωσή της, προσπάθησα, όσο ήταν εφικτό, να μπω στη θέση των ανθρώπων αυτών, προκειμένου να νιώσω ό,τι κι εκείνοι και να έρθω ακόμα πιο κοντά τους.» και «Αποκτήσαμε μία πιο αντιπροσωπευτική εικόνα για την πραγματικότητα των μεταναστών και περισσότερες γνώσεις πάνω σ' αυτό το θέμα. Μιλώντας με ανθρώπους για την ιστορία τους τα συναισθήματα γίνονται πολύ έντονα καθώς έχουμε μπροστά μας ένα ζωντανό παράδειγμα και δεν ενημερωνόμαστε μέσα από την τηλεόραση ή κάποιο άλλο μέσο ενημέρωσης ώστε να παραμείνουμε αποστασιοποιημένοι και να μην εμπλακούμε πολύ συναισθηματικά. Υπήρχε έντονα το συναίσθημα της συγκίνησης αλλά και η περιέργεια να μάθουμε όσα περισσότερα μπορούσαμε για την εμπειρία τους και πως συνεχίζεται η ζωή τους αφού εγκαταστάθηκαν στην Ελλάδα. Τέλος φεύγοντας είχε δημιουργηθεί προβληματισμός για την ποιότητα ζωής αυτών των ανθρώπων και πως θα μπορούσε το κάθε κράτος και οι πολίτες να βοηθήσουν για να γίνουν τα πράγματα καλύτερα» και «Τελειώνοντας τη δράση και φεύγοντας από τον χώρο του πανεπιστημίου, ήμουν τελείως διαφορετικός άνθρωπος από ότι ήμουν το πρωί της ίδιας μέρας που έφτασα στον χώρο. Μιλώντας με ανθρώπους που έχουν ζήσει δυσκολίες που ούτε καν μπορούμε να διανοηθούμε, αναθεώρησα για τα σημαντικά πράγματα στη ζωή, ευαισθητοποιήθηκα πολύ περισσότερο στο θέμα των προσφύγων, σε βαθμό που μπήκα στη διαδικασία αναζήτησης εθελοντικών δράσεων πάνω σε αυτό το αντικείμενο, και ο σεβασμός μου και η εκτίμησή μου για αυτούς τους ανθρώπους μεγάλωσε ακόμη περισσότερο.» και «Έριξε φως στις προκλήσεις και τους αγώνες που αντιμετωπίζουν οι πρόσφυγες καθώς αναζητούν ασφάλεια, σταθερότητα και μια καλύτερη ζωή. Αυτές οι δράσεις αυξάνουν την ευαισθητοποίηση σχετικά με τις βαθύτερες αιτίες της αναγκαστικής μετανάστευσης, όπως οι συγκρούσεις, οι διώξεις και η φτώχεια. Μας εμπνέουν να αναλάβουμε δράση για την υποστήριξη των προσφύγων και να υποστηρίξουμε πολιτικές και πρωτοβουλίες που προάγουν την ένταξη, τη διαφορετικότητα και την κοινωνική δικαιοσύνη. Τέτοιες συζητήσεις είναι σημαντικές για την ενίσχυση της ενσυναίσθησης, της κατανόησης και της αλληλεγγύης μεταξύ των πολιτισμών και για την οικοδόμηση ενός πιο συμπονετικού και δίκαιου κόσμου.»

Εν κατακλείδι, οι φοιτητές από την επίσκεψη τους στο χώρο της Εκπαιδευτικής Αναπτυξιακής Πλοηγός κατέθεσαν ότι εντυπωσιάστηκαν από την επίσκεψη στο χώρο, διαπίστωσαν ότι οι πρόσφυγες είχαν μία πολύ καλή αλληλεπίδραση με εκείνους και τους αποδέχτηκαν εξιστορώντας την προσωπική τους εμπειρία. Διαπίστωσαν την ανάγκη διεύρυνσης όρων όπως 'ισότητα, αποδοχή, σεβασμός και αγάπη' και το δικό τους ρόλο σε αυτή τη διαδικασία αποβολής στερεοτύπων και προβολής θετικών στάσεων.

Οι δράσεις στηρίζονταν στην προθυμία αποβολής στερεοτύπων και ξενοφοβίας, την απόκτηση ενσυναίσθησης και αποδοχής των φιλοξενούμενων από τους γηγενείς και την ενημέρωση των φιλοξενούμενων για το πρόγραμμα σπουδών και τις δράσεις του Πανεπιστημίου Κρήτης. Ιδιαίτερα σημαντική είναι η ενημέρωση και οι καινούργιες γνώσεις για τα χαρακτηριστικά των προσφύγων/ μεταναστών αλλά κι η απόκτηση δεξιοτήτων ανάπτυξης θετικών σχέσεων κι ομαλής συμβίωσης μεταξύ γηγενών κι αλλοδαπών.

Η διδάσκουσα

Δρ. Ειρήνη Σπανάκη

ΕΔΙΠ Παν/μιο Κρήτης